

MILJÖUTSKOTTET

Utlåtande 7/1995 rd

Regeringens proposition 72/1995 rd

Till Statsutskottet

Miljöutskottet har med stöd av 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen beslutat avge utlåtande om propositionen om statsbudgeten för 1996 i fråga om sitt behörighetsområde.

Med anledning av ärendet har utskottet hört konsultative tjänstemannen Pekka Pelkonen och äldre finanssekreteraren Pentti Vesterinen vid finansministeriet, överdirektören Jouni J. Särkijärvi, konsultative tjänstemannen Hannu Hirvonen och ekonomidirektören Oili Hintsala vid miljöministeriet, överingenjören Osmo Voutilainen vid arbetsministeriet, direktören Harri Hiltunen och förvaltningschefen Maija Rajakylä vid Statens bostadsfond, specialsakkunnige Eero Hiltunen vid Finlands Kommunförbund och verkschefen Olavi Louko från Helsingfors stad samtidigt som representant också för Bostadsbyggherreföreningen.

Utskottets ställningstaganden

I sitt utlåtande om budgetpropositionen för 1996 tar miljöutskottet ställning endast till bostads- och byggnadsväsendet.

Regeringen utgår i budgetpropositionen från att den statsunderstödda bostadsproduktionen skall fortsätta vara stor. Tyngdpunkten flyttas från räntestödsproduktion till aravaproduktion. Byggande av i synnerhet hyres- och bostadsrättsbostäder understöds, likaså ombyggnadsarbeten. Nya bostäder föreslås bli byggda inom områden där det kan tänkas finnas tillräcklig efterfrågan på sådana.

Utskottet anser att de allmänna principerna i bostadsbudgeten är motiverade. I sitt utlåtande tar utskottet närmare fasta på nyproduktion och ombyggnad av bostäder.

Nyproduktion

Enligt vad utskottet erfarit är de kalkyler över bostadsproduktionen som ligger till grund för

budgetförslaget — i synnerhet de som gäller den fritt finansierade bostadsproduktionen — alltför rundligt tilltagna. Jämfört med i fjol har klart färre bostäder byggts under årets förra hälft, och också prognosen för nästa år har måst korrigeras neråt.

En viktig orsak till att nyproduktionen är så liten är den stora prisskillnaden mellan gamla och nya bostäder. Priset på gamla bostäder har dragits ned av den dåliga efterfrågan, som beror på att arbetslösheten varit stor, räntorna legat högt och på att i synnerhet de unga inte längre nödvändigtvis vill äga sin bostad. Priset på nya bostäder åter har stigit till följd av bland annat nya byggnadstekniska bestämmelser. Prisnivån påverkas också av att priset på byggmarken fortfarande är hög.

På grund av prisdifferensen finns det inte någon större efterfrågan på nyproduktion, och därför inleds inga fritt finansierade bostadsprojekt längre. I den rådande situationen är det enligt utskottet viktigt att statsstödd nyproduktion fås i gång i så stor utsträckning som möjligt för att tillräckligt stor bostadsproduktion skall kunna säkerställas och för att sysselsättningen skall förbättras. Utskottet påpekar att om byggnadsverksamheten fås i gång förbättras sysselsättningen ur många aspekter.

Genom att tyngdpunkten i bostadsbudgeten förskjuts från räntestödsproduktion till aravaproduktion är det lättare att få i gång olika projekt, eftersom aravprojekt i detta hänseende är säkrare än räntestödsproduktion. För nyproduktionen är budgetpropositionen gynnsam i och med att arava- och räntestödslånefullmakterna är 475 miljoner mark större än året innan trots att bostadsbudgeten i sin helhet är mindre. Likaså är det motiverat att rikta in stödet på hyres- och bostadsrättsbostäder i och med att efterfrågan på statsstödda ägarbostäder har minskat. Utskottet anser dock att stödet inte enbart skall riktas in på bostadsrättsbostäder utan också på andra, på delägarskap baserade

bostäder, som bör byggas på orter där det inte är ändamålsenligt att bygga bostadsrättsbostäder.

I fråga om den statsstödda nyproduktionen poängterar utskottet ytterligare två saker. För det första finns det med beaktande av den nuvarande efterfrågesituationen ofta alltför många hyreshus inom nya bostadsområden eller så är den sociala strukturen annars alltför ensidig inom dessa. För att nya bostadsområden inte skall förslummas måste bostadsmyndigheterna vara ännu noggrannare vid valet av boende än tidigare.

För det andra har efterfrågan på senaste tid främst gällt små bostäder, eftersom folks betalningsförmåga har försämrats. Utskottet menar att staten bör finansiera byggandet av sådana bostäder som medborgarna har råd att bo i. Detta får emellertid inte leda till att boendestandarden sjunker oskäligt och att boendetätheten ökar. Därför är det viktigt att man tar fram nya lösningar, till exempel bostäder som kan omdisponeras eller bostäder med helt nya grundlösningar. Miljöministeriet bör se till att saken förs framåt.

Reparationer av byggnader

Enligt vad utskottet har erfarit har fler bostäder reparerats i år än tidigare. Intresset för reparationer är fortfarande stort, likaså behovet.

Miljöutskottet framhåller att reparationsverksamheten är av stor betydelse. Till exempel de förorter som byggdes upp på 1960- och 1970-talen behöver repareras nu. Också det övriga bostadsbeståndet kräver reparationer i hög grad. Därtill bör påpekas att reparationer av bostäder ger fler människor arbete än nybyggnation.

Utskottet menar att alla former av bostadsreparationer bör stödjas. Det finns goda exempel på ombyggnadsprojekt i förorterna som har ini-

tierats tack vare statligt stöd. Sverige och Danmark har goda erfarenheter av stöd till reparationer av enstaka bostäder. Tack vare stödet har reparationsarbetena kunnat utökas avsevärt.

Regeringen avsätter 30 miljoner mark i budgetpropositionen för bidrag till reparationer. Åren 1994 och 1995 var anslagen nästan tio gånger så stora, om tilläggsbudgeterna räknas med. Utskottet anser dock att det rent administrativt sett är krångligt att bidragen för reparationer ges genom tilläggsbudgeter, eftersom alla tillstånd då måste sökas på nytt. Därtill blir planeringen av reparationsbyggandet kortsiktigt på detta sätt.

Det räcker inte med statligt stöd till byggnadsreparationer, utan verksamheten bör också vidareutvecklas genom fondering av medel för detta ändamål. Miljöministeriet bör utreda frågan.

Övriga ståndpunkter

Utskottet har vid behandlingen av budgetpropositionen också uppmärksammat hälsoaspekterna i fråga om bostäderna. Till exempel mögel- och fuktskador, men också skador till följd av byggnadsmaterial är vanliga. Det är därför enligt utskottets åsikt viktigt att utveckla forskningen och utbildningen inom byggnads- och reparationssektorn. Därtill bör det utredas om det kan införas ett ersättningssystem för skador på grund av byggfel.

Vidare anser utskottet det viktigt att främja större användning av trä som byggmaterial.

På grund av det ovanstående anför miljöutskottet värdsamt som sitt utlåtande

att statsutskottet bör beakta detta utlåtande när det utarbetar sitt betänkande.

Helsingfors den 19 oktober 1995

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Seppänen, vice ordföranden M. Koski, medlemmarna Isohookana-Asunmaa, Kautto, Kiviniemi, R. Korhonen, U-M. Kukkonen, Lin-

---

dén (delvis), Markkula-Kivisilta, Smeds, Takkula, Tiusanen och Viitanen samt suppleanten Bryggare.